

בס"ד. ש"פ צו, שבת הגדול, יו"ד ניסן (מאמר ב'), ה'תשל"ב

(הנחה בלתי מוגה)

בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית¹. ומבואר בקבלה ובחסידות² הטעם שנצטוו ליקח השה בעשור לחודש דוקא, אף שהציווי על זה נאמר להם בראש חודש [כמ"ש בתחילת הפרשה³ החודש הזה לכם ראש חדשים, ואמרו רז"ל⁴ שאמר לו הקב"ה למשה כזה ראה וקדש], לפי שבעשור לחודש נשלם בנין ספירת המלכות בכל העשר ספירות שבה (לאחרי המולד בר"ח), ואז יכול וצריך להיות לקיחת השה דמצרים, שה דקליפה, שמורה על קליפת נוגה, וזהו שנצטוו על לקיחת השה, להכניע קליפת נוגה⁵. ולאחרי לקיחת השה בעשור לחודש, הוצרכו להמתין ג' ימים שבהם היתה העבודה להפריד ולהסיר ג' קליפות הטמאות (היונקים מקליפת נוגה) ע"י אתכפיא וסור מרע כו', ואח"כ בארבעה עשר יוכלו להעלותה ולהפכה לטוב וקדושה, שזהו"ע דקרבן פסח.

ויש לבאר הקשר והשייכות לכללות הענין דיציאת מצרים, שעז"נ⁶ לקחת לו גוי מקרב גוי, כמאמר רז"ל⁷ שהיו כעובר הנשמט ממעי אמו, והיינו, שבהיותם במצרים היו שקועים בעמקי הקליפות⁸, והיו צריכים לצאת משם, ולהתעלות לקדושה, תחילה בבחי' אתכפיא, ועד לאתהפכא כו'.

ועד"ז גם בעבודה הפרטית דכאו"א מישראל, דהנה, ירידת נשמתו למטה, מאיגרא רמה לבירא עמיקתא⁹, מבחי' טהורה היא, לבחי' בראתה יצרתה נפחתה בי, הו"ע של גלות¹⁰ (ע"ד גלות מצרים), ותכלית הכוונה בירידת הנשמה למעמד ומצב של גלות, היא, כדי לברר

(5) ראה אוה"ת שם ע' רפג.

(6) ואתחנן ד, לד.

(7) מכילתא בשלח יד, ל.

(8) זהר חדש ר"פ יתרו (לא, א). ובכ"מ.

(9) ע"פ חגיגה ה, ב.

(10) ראה תניא פל"ז (מח, א). אגה"ק

סכ"ה (קמא, א). ובכ"מ.

(1) בא יב, ג. — לכמה ענינים שבהמאמר

— ראה מאמר שלאח"ז (ד"ה ביום עשתי עשר יום די"א ניסן — לקמן ע' רד ואילך).

(2) בכ"ז — ראה אוה"ת בא ע' רפב ואילך. וש"נ.

(3) שם, א.

(4) ר"ה כ, א. הובא בפרש"י עה"פ.

ולזכך את הגוף ונפש הבהמית וחלקו בעולם, שזהו"ע בירור קליפת נוגה (ע"ד לקיחת השה), במשך כל ימי חיי האדם, ככל פרטי החלוקות שאמרו חז"ל במשנה דאבות¹¹ בן חמש שנים למקרא בן עשר למשנה בן שלש עשרה למצוות כו' בן שבעים לזקנה בן שמונים לשיבה כו', עד בן מאה כאילו מת ועבר ובטל מן העולם, היינו, שהוא למעלה מהעולם ואינו שייך לעולם¹², כיון שכבר גמר והשלים עבודתו בבירור והעלאת קליפת נוגה, ואז בא למעמד ומצב של גאולה (ע"ד יצי"מ).

(ב) **והנה** גם קודם גמר ושלימות העבודה דבן מאה כו', יש דרגת השלימות דבן שבעים שנה¹³. והענין בזה, כמבואר בכתבי האריז"ל¹⁴ בפירוש משנה הנ"ל (בנוגע לכל פרטי הדרגות בהגדלות דבחי' ז"א מקטנותו הראשון עד תכלית עלייתו), שבעליית ז"א לבחי' אריך אנפין, נקרא ז"א זקן, כבן שבעים, ואח"כ נעשה כבן שמונים שנה, שמלבין זקנו, שליבון השערות הוא מצד הגילוי דבחי' אריך אנפין (כמבואר במ"א¹⁵ בענין ליבון שערות הזקן דאברהם שזהו ענין הגילוי דבחינת אריך אנפין), שעיקרו ושלימותו כשנעשה בן שמונים שנה (אף שגם לפני"ז ישנו ליבון השערות, שזהו"ע דבן שבעים לשיבה). ומזה מובן גם בנוגע לבני"י למטה, שהם דוגמת בחי' ז"א למעלה. והענין בזה, דהנה כתיב¹⁶ תפלה למשה גו' ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה, ומבואר בזה¹⁷, ששבעים שנה מורה על שלימות העבודה בז' המדות כפי שכל א' כלולה מז', היינו, השלימות דז"א (מדות). ולאח"ז באים לשלימות נעלית יותר, ואם בגבורות שמונים שנה, שהו"ע ההתגברות על הטבע והמדידה והגבלה שמצד הגוף, שזהו מעמד ומצב של גאולה. ומקדים בכתוב תפלה למשה איש האלקים, שענין זה שייך למשה, אלא שעל ידו נמשך גם לכאו"א מישראל, כי, משה הוא משבעה רועים, ונקרא רעיא מהימנא, ולכן, כל נפש ונפש מבית ישראל יש בה

(11) פ"ה מכ"ב.

(12) ראה אוה"ת חיי שרה קי, ב. שם חוקת ע' תתיז.

(13) להעיר, שבי"א ניסן (שמתברך מיום השלי"ק זה) ימלאו שבעים שנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א (המו"ל).

(14) שער מאמרי רו"ל לאבות שם. פרי עין חיים שער חג השבועות פרק א. הובא ונתבאר באוה"ת חוקת שבעה ערה 12. — בכ"ז ראה

גם ד"ה ביום עשתי עשר יום הנ"ל הערה 1. (15) ראה אוה"ת חיי שרה (ח"ב) תשפ, א ואילך. סה"מ תרנ"ד ע' סא ואילך. וראה גם ד"ה וידבר גו' אחרי מות ס"ה וד"ה עבדים היינו ס"ג תשכ"ב (לעיל ס"ע נו ואילך. ס"ע עו ואילך).

(16) תהלים צ, אינו"ד.

(17) ראה ד"ה ימי שנותינו בהוספות לאוה"ת (יהא אור) לתהלים ע' תשמב.

מבחי' משה רבינו ע"ה (כמבואר בתניא¹⁸), וכידוע¹⁹ בפירוש הכתוב ש'אמר משה שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו, שבחינתו של משה נמשכת בכל ששים ריבוא שהם כללות בני'. וזהו גם ש'משה קבל תורה מסיני ומסרה כו'²¹ עד לכאו"א מבנ"י עד סוף כל הדורות. ומזה מוכן גם שלכאו"א מישראל שייכים כל פרטי הענינים שבמזמור תפלה למשה, ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה, וכן המשך העבודה בשנים שלאח"ז, כפי שממשיך בכתוב²² למנות ימינו וגו' (שזהו ע"ד מ"ש²³ ימים יוצרו ולא אחד בהם), ועד שע"ז באים לסיים המזמור²⁴ ויהי נועם הוי' אלקינו עלינו גו', שתשרה שכניה במעשה ידיכם²⁵, בגמר ושלימות כל העבודה.

ג) **וביאור הענין²⁶**, דהנה, איתא בלקו"ת ד"ה אם בחוקותי תלכו²⁷ בפירוש הכתוב ימי שנותינו בהם שבעים שנה, שבהם צ"ל הבירור דבחינת הצלם, שהוא בחינת נפש השכלית המחבר הצורה והחומר שהוא נפש האלקית עם נפש הבהמית, כי הנפש הבהמית היא בחינת בהמה פשוטה ונפש השכלית היא בחינת נוגה מעורב טוב ורע כו'. ובפרטיות יותר, כמבואר במק"א²⁸ דהצלם הוא לבוש הנפש שניתן לה למעלה, לבוש רוחני אשר הי' עמה בעודנה באוצר הנשמות, והוא בחי' לבוש החשמל שבאצילות (והוא מבחי' רפ"ח נצוצות דתהו שנתבררו באצילות), ומזה נמשך ג"כ לבוש לנשמת אדה"ר, אלא שע"י חטא עה"ד נפלו לבושי נשמת אדה"ר בנוגה [והוא בחי' כתנות עור (בעי"ן, במקום כתנות אור, באל"ף²⁹) שנעשה לאדה"ר אחר החטא³⁰], והוא בחי' כעין החשמל, בחי' הטוב שבנוגה, דכאשר מתחבר עם ג' קליפות הטמאות, נעשה רע, וכשמתחבר אל הקדושה, נעשה טוב, והוא הממוצע לחבר הצורה עם החומר, היינו, הנפש האלקית עם הגוף ונפש הבהמית, כי, להיותו בחי' הטוב שבנוגה, ולא עוד אלא ששרשו מלבוש

(26) ככל הבא לקמן — ראה ד"ה חביבין ישראל תרע"ו (סה"מ תער"ב-תרע"ו ע' קח ואילך).

(27) ה'ב' — בחוקותי מז, ג.

(28) ד"ה חביבין ישראל הנ"ל.

(29) ב"ר פ"כ, יב.

(30) בראשית ג, כא.

(18) רפמ"ב.

(19) ראה לקו"ת בהעלותך לא, ד. ועוד.

(20) בהעלותך יא, כא.

(21) אבות רפ"א.

(22) שם, יב ובפרש"י.

(23) תהלים קלט, טז.

(24) תהלים צ, יז.

(25) פרש"י פקודי מ, מג. שמיני יו"ד, כג.

החשמל שבאצילות, יכולה הארת הנשמה להתלבש בו, ולאידך, להיות מבחי' נוגה שזהו קליפה, נעשה על ידו החיבור עם הגוף ונפש הבהמית.

ועוד זאת, שע"י נפש השכלית (הלבוש דצלם הנ"ל) נעשית כללות עבודת האדם בירידת נשמתו למטה כדי לברר ולזכך את הגוף ונפש הבהמית. והענין הוא, דהנה, ידוע שירידת הנשמה אינה בשביל תיקון עצמה (כמו כל דבר שבעולם שצריך תיקון, כדאיאת במדרש³¹ על הפסוק³² אשר ברא אלקים לעשות, לתקן), כיון שנתבררה ונתתקנה קודם בואה לגוף, כמ"ש במק"א²⁸, וירידתה למטה היא כדי לברר את הגוף ונפש הבהמית³³. אמנם, מצד ריחוק הערך שבין נפש האלקית ונפש הבהמית, אי אפשר להיות הפעולה דנפש האלקית בבירור נפש הבהמית אלא ע"י נפש השכלית שהיא הממוצע ביניהם. דהנה, נפש האלקית היא חלק אלוהי ממעל ממש, כמ"ש³⁴ ויפח באפיו נשמת חיים, ומאן דנפח מתוכי' נפח, פי' מתוכיותו ופנימיותו³⁵. וגם בירידתה לעולמות ביי"ע, הרי כתיב³⁶ חי ה' אשר עמדתו לפניו, דעמידה ענינה ביטול, כעבדא קמי' מרי³⁷. ועד שאפילו לאחר שירדה לעוה"ז ונתלבשה בגוף, יש בה התשוקה והרצוא לעלות למעלה, ועז"נ³⁸ רוח האדם העולה היא למעלה, שזהו מצד הרצון והתענוג (שזהו"ע רוח האדם) שפועל גם בכל הכחות הפנימיים. ולהיפך מזה הוא בנפש הבהמית, שאף ששרשה מעולם התהו³⁹, הרי נפלה למטה כו', ובאופן שרוח הבהמה היורדת היא למטה³⁹. ומזה מובן, שנפש האלקית עצמה אינה יכולה לפעול על נפש הבהמית, להסביר לה הטוב דאלקות, כיון שנפש הבהמית מצד עצמה אינה שייכת להבנה והשגה, כידוע⁴⁰ שנפש הבהמית עיקרה הוא מדות, וגם השכל שיש בה, וכמו ידע שור קונהו גו'⁴¹, אינו אלא בשביל המדות. ולכן צריך להיות ממוצע ביניהם, והממוצע הוא נפש השכלית, דאף שהשכל שבה הוא שכל אנושי ולא שכל אלקי, מ"מ, מצד שרשו בבחי' לבוש החשמל דאצילות יש ביכולתו להבין גם ענין אלקי שמסביר לו נפש האלקית, ועל ידו נעשה גם בירור נפש הבהמית והגוף.

37) ראה שבת יו"ד, א.

38) ע"פ קהלת ג, כא.

39) תו"א נח ט, א. תו"ח שם סג, ג.

ובכ"מ.

40) סה"מ ה'ש"ת ע' 97. ובכ"מ.

41) ישעי' א, ג. וראה סה"מ שם ע' 72.

ע' 96.

31) ב"ר פי"א, ו ובפרש"י שם.

32) בראשית ב, ג.

33) תניא פל"ז (מח, ב), מעץ חיים שער

כו ספ"א.

34) בראשית ב, ז.

35) תניא רפ"ב.

36) מלכים"א יז, א.

וענין זה (בירור נפש השכלית, בחי' צלם הנ"ל, ועל ידו גם בירור נפש הבהמית והגוף) נעשה ע"י התורה ומצוות דוקא, להיותם בבחי' ממוצע בין אלקות לעולם, שהרי, בתורה כתיב⁴² עוטה אור כשלמה, היינו, שהתורה היא לבושו של הקב"ה שעל ידו נמשך גילוי אלקות בעולם⁴³, וכן המצוות, אשר קדשנו במצוותיו וצונו, שעל ידם מתעלים לבחי' קדש העליון⁴⁴, הרי זה לאחרי שנתלבשו בדברים גשמיים דוקא, ועד להמצוות דחובת הלככות שצריכים לבוא במורגש בכשר הגוף ממש⁴⁵. ולהיותם בבחי' ממוצע, לכן נעשה על ידם בירור נפש השכלית, ועי"ז גם בירור הגוף ונפש הבהמית וחלקו בעולם.

וזהו ימי שנותינו בהם שבעים שנה, כמבואר בלקו"ת שם דקאי אלמעלה, שתי עונותינו לנגדך עלומינו למאור פניך כו'⁴⁶, היינו שכדי שיתהפכו בחי' עונותינו כו' שיהי' לנגדך, ועלומינו יבא למאור פניך כו', הוא ע"י הצלם כו', ולזה ניתן ע' שנה לכל אחד ואחד לפי ערכו ושיעורו בכדי לברר כו'. ומבואר במק"א⁴⁷, דמ"ש עונותינו אין הכוונה עון ממש ר"ל, רק בחי' עיוות ועיקום כו'. והענין בזה, דכתיב⁴⁸ האלקים עשה את האדם ישר, והעיוות ועיקום (עונותינו), שאינו ישר, קאי על הירידה והנפילה דלבוש הצלם בנוגה (כנ"ל). ולזה ירדה הנשמה למטה, כדי לברר את לבוש הצלם, ועי"ז מתברר גם הגוף ונפש הבהמית. וענין זה נעשה ע"י העבודה במשך שבעים שנה (ימי שנותינו בהם שבעים שנה), שלימות המדות, שזוהי העבודה ששייכת בעיקר לבירור נפש הבהמית שעיקרה מדות, ואז נעשית העלי' דבחי' ז"א לבחי' אריך אנפין (כנ"ל ס"ב), ואז נעשית שלימות העבודה גם בבחי' המוחין, ג' ראשונות, שזוהי העבודה ששייכת בעיקר לבירור נפש השכלית, ועד שבאים לשלימות וגמר העבודה דבן מאה כו' ובטל מן העולם, שמתבטל ההעלם וההסתר דעולם (עלומינו מלשון העלם והסתר), ונעשה עליית העולם למאור פניך בשלימות, דירה לו ית' בתחתונים⁴⁹.

(ד) **והנה** אף שירידת הנשמה למטה אינה בשביל עצמה אלא כדי לברר את הגוף ונפש הבהמית, מ"מ, ע"י בירור הגוף ונפש

46 תהלים צ, ח.

47 ד"ה חביבין ישראל הנ"ל ע' קט.

48 ע"פ קהלת ז, כט.

49 ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טז.

במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו.

42 תהלים קד, ב.

43 ראה בארוכה סה"מ ה'ש"ת ע' 67

ואילך. ובכ"מ.

44 תניא פמ"ו.

45 סה"מ תרצ"ז ע' 215. וש"נ.

הבהמית נעשה עילוי גם בהנשמה. והענין בזה, דהנה ידוע ששרש הנשמה הוא מבחי' הכלים דעשר ספירות דאצילות. וזהו גם מה שישאל ר"ת יש שישים ריבוא אותיות לתורה⁵⁰, אותיות דייקא, שהאותיות הם הכלים שעל ידם נמשך האור, שזהו"ע האותיות מלשון אתא בוקר⁵¹, ענין הגילוי, שכל גילוי אור הוא ע"י כלי דוקא. וכיון ששרש הנשמה הוא מבחי' הכלים, הרי גם הביטול של הנשמה הוא בדוגמת ביטול הכלים, שאינו דומה לביטול האורות, שזהו ההפרש בין איהו וגרמוהי חד לאיהו וחיוהי חד⁵². והענין בזה⁵³, שביטול הכלים הוא ע"ד מה שחכם אינו מדבר לפני מי שגדול ממנו בחכמה⁵⁴, שאין זה באופן שאינו מציאות כלל (כמו איש פשוט שאינו מציאות כלל לגבי החכם), שהרי יודע ומכיר מציאותו ומעלתו בענין החכמה, ורק מפני שהשני הוא חכם גדול ממנו, לכן אינו מדבר בפניו. אמנם, ביטול האורות הוא כמו ביטול האור לגבי המאור, שהאור אינו מציאות כלל לגבי המאור. ובאור גופא, הנה האור המתלבש בכלים, כיון שבא במדידה והגבלה, עשר ולא תשע עשר ולא אחד עשר⁵⁵, הרי גם הביטול שלו אינו כמו ביטול האור ממש, ורק האור כפי שהוא מצד עצמו (למעלה מהתלבשות בכלים), הביטול שלו הוא ביטול בתכלית, אין עוד מלבדו⁵⁶, כי כל מציאות האור אינו אלא גילוי המאור. וזהו גם ההפרש בין אין לאפס⁵⁷, דהביטול דחכמה הוא בבחינת אין, החכמה מאין תמצא⁵⁸, כי חכמה היא ראשית ההשתלשלות, שהו"ע של מדידה והגבלה, ולכן הביטול הוא בבחי' אין בלבד. ולמעלה מזה הוא הביטול שבספירת הכתר שלמעלה מסדר ההשתלשלות, שהוא בבחי' אפס, ביטול במציאות. וזהו העילוי שנעשה בהנשמה ע"י ירידתה למטה לברר את הגוף ונפש הבהמית, כי, הנשמה מצד עצמה, כיון ששרשה מבחי' הכלים, הביטול שלה הוא הביטול דאין בלבד, בדוגמת ביטול הכלים, וע"י עבודתה למטה בבירור הגוף ונפש הבהמית נעשה אצלה הביטול דאפס, בדוגמת ביטול האורות (וכדלקמן ס"ו).

-
<p>(54) אבות פ"ה מ"ז.
 (55) ספר יצירה פ"א מ"ד.
 (56) ואתחנן ד, לה.
 (57) ראה המשך תער"ב שם. הגהות כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע לד"ה פתח אלי' שבתו"א — תרנ"ח (ע' נה). ועוד.
 (58) איוב כח, יב.</p> | <p>(50) מגלה עמוקות אופן קפו. וראה סה"מ תרח"ץ ע' רטז. וש"נ.
 (51) ישע"י כא, יב. תו"א מקץ מב, ב.
 אה"ת בשלח ס"ע שצא.
 (52) תקו"ז בהקדמה (ג, ב). וראה המשך מים רבים תרל"ו פרק לב. המשך וככה תרל"ז פרק קז. המשך תרס"ו ע' קצ. ובכ"מ.
 (53) ראה גם המשך תער"ב ח"א ע' תקסז.</p> |
|---|---|

ה) **וזהו** שביקש משה רבינו הראני נא את כבודך⁵⁹, כמבואר בלקו"ת שם שביקש שיראה א"ס שלא בבחינת כלי. והענין בזה, דהנה, נשמת משה היתה מבחי' חכמה דאצילות, והי' בתכלית הביטול, כמ"ש⁶⁰ ונחננו מה, אבל ביטולו הי' רק בבחי' אור בכלי, ולא בבחי' ביטול במציאות לגמרי כביטול האור שלמעלה מהתלבשות בכלי, שהרי נשמתו נתלבשה בחומר גופני שצריך לאכילה ושתי', ועד שגם בהיותו בהר, שאז לא הוצרך לאכילה ושתי', לחם לא אכל ומים לא שתה⁶¹, מ"מ, מצינו במדרשי חז"ל⁶² שהצטער על זה, והיינו, שהי' בבחי' אור בכלי, שאינו אלא ביטול מוגבל, מצד הגבלת הכלי. וטעם הדבר, לפי שנשמתו היתה מבחי' אחוריים דחכמה (כמבואר בלקו"ת שם), וזהו גם שהתורה שניתנה על ידו במ"ת היא רק חיצוניות התורה, נגלה דתורה, בחי' נובלות חכמה שלמעלה⁶³. וכיון שהביטול שלו הי' רק בבחי' אור בכלי, לכן הוצרך לבקש הראני נא את כבודך, שיראה א"ס שלא בבחינת כלי, שעיי"ז יבוא לבחי' ביטול במציאות לגמרי כביטול האור שלמעלה מהתלבשות בכלי.

ועל זה השיבו הקב"ה כי לא יראני האדם וחי⁶⁴, ודרשו חז"ל⁶⁵ בחייהן אינן רואים אבל במיתתן רואים, היינו, כשהוא חי בבחי' גוף וכלי, אזי לא יראני (כי אם בבחי' וראית את אחורי⁶⁶ בלבד), רק במיתתן, אחר שנתברר הכלי לגמרי בבחי' אתכפאי ואתהפכא, אז רואין (כמבואר בלקו"ת שם). ויש לומר, שזהו"ע דבן מאה כאילו מת ובטל ועבר מן העולם, שלאחר גמר ושלמות הבירור, נעשה הראי' בבחי' א"ס שלמעלה מהתלבשות בכלי. והשלמות דגילוי זה היא לעתיד לבוא, ע"י משיח צדקנו, שעל ידו יהי' גילוי פנימיות התורה, בבחי' ראי'⁶⁷ (לאחרי הקדמת הגילוי דחיצוניות התורה ע"י משה, כמבואר במק"א בפירוש מארוז"ל⁶⁸ אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו).

ו) **והנה** גילוי האור שלמעלה מהתלבשות בכלים, שעל ידו נעשה ביטול במציאות כביטול האור שלמעלה מהתלבשות בכלי, שזהו העילוי שנעשה בהנשמה ע"י ירידתה למטה (כנ"ל ס"ד), נעשה ע"י העבודה דבירור נפש הבהמית (ע"י הממוצע דנפש השכלית) דוקא.

64 תשא לג, כ.

65 במדב"ר ספ"ד. ועוד.

66 תשא לג, כג.

67 ראה לקו"ת צו יז, א"ב. שער האמונה

פנ"ו ואילך. סה"מ תרח"ץ ע' רא. ובכ"מ.

68 פסחים נ, א.

59 תשא לג, יח.

60 בשלח טז, ז"ח.

61 תשא לד, כח.

62 ראה שמו"ר פמ"ז, ז.

63 ב"ר פי"ז, ה. תניא אגה"ק סי"ט

64 (קכח, ב). סהמ"צ להצ"צ מא, א.

והענין בזה, דהנה, נפש הבהמית שרשה מעולם התהו, ששם היו אורות מרובים וכלים מועטים, היינו, שהעיקר הוא האור ולא הכלי, שזהו"ע האורות כפי שהם למעלה מבחי' הכלים. אלא, שבתהו היתה שבירה כו', ונעשה עולם התיקון שבו האורות מועטין והכלים מרובים, שזהו אור שלפי ערך הכלי. אמנם, ע"י בירור נפש הבהמית ששרשה בעולם התהו (וכן בירור ניצוצות הקדושה שמתהו שנפלו למטה), נעשה גילוי האורות דתהו, אור שלמעלה מכלי, ובאופן שאור זה נמשך ומתגלה בהכלים דתיקון, שענין זה נעשה ע"י העלי' בבחי' שלמעלה מתהו ותיקון, ששם הי' כוונת בנין התהו על מנת לסתור, וסותר על מנת לבנות כו'⁶⁹. ובאותיות הקבלה, כמ"ש בלקו"ת שם שעתה⁷⁰ נעשה בירור שם ב"ן (שנפל בהשבירה דעולם התהו) ע"י שם מ"ה (הבחי' דעולם התיקון), ולעתיד לבוא כשיתברר ב"ן, אז יהי' אשת חיל עטרת בעלה⁷¹, שזהו"ע העלי' לשם ס"ג, ועד להעלי' לשם ע"ב שלמעלה מבחי' ס"ג ומ"ה, שעל ידו נעשה החיבור שלהם, שהאורות מרובים דתהו יומשכו ויתגלו בכלים דתיקון.

ועד"ז בעבודת כאו"א מישראל בכל יום, כמבואר בלקו"ת שם, שאף ששלימות הענין תהי' לעתיד לבוא, מ"מ, הארה מזה יוכל להיות בכל יום. ומבאר, שזוהי העבודה דק"ש באופן דבכל לבכך⁷², שהוא בחינת נפש הבהמית רביעית דם שבלב כו', ובכל נפשך⁷³, בחינת נפש השכלית בחי' צלם המחבר הנ"ל, וכשיתהפכו ויתבררו, יבוא לבחי' בכל מאדך⁷³, מאד בלי גבול, ע"ש מש"נ במשיח ירום ונשא וגבה מאד⁷³, אשר בשביל זה ירדה הנפש האלקית למטה, כי מקודם היתה בבחי' גבול כו', משא"כ אחר ירידתה בבחי' צלם לברר כו', לאכפיא כו', יכול עי"ז להשיג האהבה מבחי' בכל מאדך שמעולם התהו.

ז) וזהו בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שה גו', כמשנת"ל שכללות הענין דלקיחת השם בעשור לחודש, ג' הימים שלאח"ז ועד לשחיטתו ביי"ד, הו"ע הכנעת ובירור קליפת נוגה (שענינו באדם הוא בחי' צלם הנ"ל) עד להפיכתה והעלאתה לקדושה. ועי"ז נעשה הענין דיציאת מצרים, יציאה מכל המיצרים וגבולים, לבוא לבחי'

70) ראה עץ חיים שער מ סוף דרוש ד. שער ה ספ"א. שער יו"ד ספ"ג.

71) משלי יב, ד.

72) ואתחנן ו, ה.

73) ישעי' נב, יג.

69) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ג ח"ב ע' תשכח. אדמו"ר האמצעי דברים ח"ב ע' תקפב ואילך. סה"מ תרס"ג ע' נג ואילך. היש"ת ע' סה. ובכ"מ.

בלי גבול. וזוהי העלי' שנעשית בהנשמה ע"י ירידתה למטה לברר הגוף ונפש הבהמית (שזהו"ע דויקחו להם איש שה גו'), כי, עבודת הנשמה מצד עצמה היא באופן של הגבלה, וע"י בירור נפש הבהמית נעשה בה העילוי דבלי גבול, בחי' מאד, אותיות אדם⁷⁴, אבל בשינוי הצירוף באופן שמורה על העלי' לבחי' בלי גבול (שזהו"ע דיצי"מ).

וענינו בעבודה, ע"פ המבואר בהמשך וככה לאדמו"ר מהר"ש⁷⁵, שנוסף על הנח"ר דהנברא, שהוא במדידה והגבלה, ניתוסף בזה השלימות דנח"ר הבורא, נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני⁷⁶, שלמעלה באין ערוך מנח"ר דנברא, בלי גבול. וכיון שבמקום שרצונו של אדם שם הוא נמצא⁷⁷, ה"ה פועל בעצמו שמציאותו נעשית חדרה בהנח"ר דהבורא, שזהו כל חיותו [וע"ד מש"נ⁷⁸ צדיק באמונתו יחי', שהאמונה היא כל חיותו]. וענין זה שייך במיוחד להזמן דמנחת שבת, רעוא דרעוין, שאז הוא גילוי התענוג היותר עליון, תענוג הפשוט שלמעלה ממדידה והגבלה לגמרי (כמבואר בארוכה בהמשך תרס"ו⁷⁹), שדוגמתו הוא התענוג דנח"ר דבורא שבאין ערוך לגבי נח"ר דנברא.

ויש להוסיף, שבהענין דיצי"מ גופא (שלאחרי לקיחת השה בעשור לחודש ושחיטתו ביי"ד) ישנם חילוקי דרגות בעילוי אחר עליו, כמ"ש⁸⁰ כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, כימי דייקא, לשון רבים, כפי שמדייק בזהר⁸¹ כיום מיבעי לי' דהא בחד זמנא נפקו, ומבאר בזה כ"ק מו"ח אדמו"ר⁸² שכל הימים מזמן יצי"מ עד הגאולה העתידה לבוא הם ימי צאתך מארמ"צ, עד שבאים להגאולה העתידה שתהי' באופן דאראנו נפלאות. וכן תהי' לנו בחודש ניסן זה, בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל⁸³, גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, בעגלא דידן.

74) ראה ספר הגלגולים ספ"א. תו"א מו, ד. ובכ"מ.
 75) תרל"ז — פי"ב. פט"ו. וראה ד"ה ביום עשתי עשר יום שבהערה 1.
 76) ראה תו"כ ופרש"י ויקרא א, ט. ועוד.
 77) המשך תעריב הנ"ל הערה 53. סה"מ תרח"ץ ע' רז. וש"נ. כתר שם טוב (הוצאת קה"ת) הוספות סימן לח. וש"נ.
 78) חבוק ב, ד.
 79) ע' תקמד ואילך.
 80) מיכה ז, טו.
 81) ח"ג קעו, א.
 82) רד"ה כימי צאתך תש"ח (סה"מ תש"ח ע' 159).
 83) ר"ה יא, א. שמו"ר פט"ו, יא. וראה רד"ה החודש הזה לכם היש"ת (סה"מ היש"ת ס"ע 19). ובכ"מ.